

Fra: Marte Kjerkol Brede <marte-kjerkol.brede@trondheim.kommune.no>
Sendt: 31. mai 2023 09:22
Til: Postmottak AID
Emne: Innspill til ny integreringsmelding fra Trondheim kommune

Innspill fra Trondheim kommune til ny integreringsmelding:

Spørsmål:

1. Utfordringer i integreringsarbeidet og hva som skal til for å gjøre det enda mer effektivt, samordnet og målrettet. Her er vi interessert i både det som er rettet mot integrering til arbeid og aktivitet, og i integrering til fellesskap, tilhørighet og deltakelse i samfunnet.

2. Læringspunkter etter håndteringen både av pandemien og de høye ankomstene fra Ukraina. Hva har fungert godt og hva må bli bedre for at vi skal være godt forberedt for nye beredskapssituasjoner? Er det noen av de midlertidige endringene i lover eller praksis som bør tas inn i det ordinære systemet?

1

Kravene som stilles knyttet til fulltid, oppstart i program og programlengde er ikke forenelig med migrasjonsprosess og den progresjon mange deltakere har. Dette medfører mye stress og manglende hverdagsmestring, noe som tar fokus bort fra kvalifisering. Ivaretagelse av "hele personen" i integreringsarbeidet: Vi opplever at basispremisser for integrering ikke blir ivaretatt. F.eks bolig, praktiske forutsetninger knyttet til økonomi, mellommenneskelige forhold, telefoni og krevende praktiske forhold som dukker opp med det å være og bo i et nytt og fremmed land. Det er behov for stabil og forutsigbar livssituasjon dersom integrering skal bli vellykket.

Etter vår opplevelse er dette helt kritisk - ting må foregå i riktig rekkefølge og helt nødvendige forutsetninger må være på plass for å sikre integrering.

Etter vår oppfatning må integreringsløpet sikres med trygge og effektive tiltak som gir grunnlag for språkopplæring og integrering.

Det bør videre kunne være en fleksibilitet i dette - knyttet til behov og forutsetninger. Vi erfarer at det er store og sammensatte forskjeller i hvordan språk- og integrering kan gjennomføres. Vi

ser at dagens ordning særlig rammer svake brukere med dårlige forutsetninger. Dette gjelder særlig analfabeter og mennesker med traumer og store utfordringer med å forholde seg til ramme faktorer i det norske samfunnet som vi stadig opplever tar tid før de greier å beherske. I mellomtiden ser vi at problemer rundt boligsituasjon og økonomi bygger seg opp og blir altoverskyggende for opplærings situasjonen.

Annent annet viktig punkt er koordinering. Det finnes mange og store tiltak for bistand - men samordningen er ikke lik og samstemt i kommunenorge. Vi som rep. en storkommune opplever også interne utfordringer på effektive og hensiktsmessige ordninger for samarbeid om integrering.

Integreringsloven har som formål å sikre mulighet for mer individuelt tilpassede program. Vår erfaring er imidlertid at det etter innføring av denne loven ble mye mindre muligheter for individuelt tilpassede program. I en samlet vurdering burde loven vært mer fleksibel - og tatt høyde for at deltakere bruker ulik tid på å nå de satte målene. 18 mnd er ikke riktig for alle deltakere - kun noen svært få. En mer fleksibel ordning her ville kunne øke graden av vellykket språkopplæring/ integrering.

Ungdom har ikke lengre mulighet til vokse seg inn i program, burde være i kan-gruppe da mange er sårbare og har behov for oppfølging utover det skolen ivaretar (noen faller også ut av skolen)

Introungdom i kategori "slutt mål fullført vgs" er få (selv om loven sier at hovedandelen av deltakere under 25 skal ha dette slutt målet). I praksis er det de mest ressurssterke som klarer dette (altså et mindretall), det slår også skjevt ut for de som velger yrkesfag. Vi har opplevd at deltakere har byttet til studiespesialisering fordi de rekker å fullføre dette med et 4.år.

Et år i program er for knapp tid: både midlertidig lov og integreringslov

- ikke mulig å oppnå slutt mål om høyere utdanning + høyere utdanning har kun inntak en gang pr år. Så og si umulig å nå språkkrav norsk og engelsk innen ett år. Mange ukrainere som har kun vgs - disse får kun ett år i program, men har ikke studiekompetanse uten å ha studert et år høyere utdanning (når de skal søke ordinært opptak).

-Slutt mål arbeid: mange har for lavt språknivå for å få stabil tilknytning og selvforsørging etter ett år i program.

Større mulighet til å kombinere arbeidspraksis og norskopplæring på et tidligere tidspunkt for ukrainere

2

Videre er erfaringen at de digitale hjelpemidlene har funnet en naturlig plass i vår opplæring/veiledning og tiltak - og at dette bør være en del av beskrivelsen av våre erfaringer. Videre satsing og tilrettelegging for dette - vil bedre totaliteten i tjenesten.

Beredskapsorganisering i kommunen har fungert godt: har medført godt samarbeid på tvers av sektorer og gjort oss i stand til å sette inn tiltak på et tidligere tidspunkt.

Under pandemien fikk vi videreutviklet samarbeid med frivillige organisasjoner og landorganisasjoner, noe som har vært helt essensielt for å nå ut med viktig informasjon til grupper i befolkningen som ellers ikke ville nådd ut. Høye ankomster fra Ukraina har vist at godt

samarbeid med en aktiv landorganisasjon har bidratt stort til å nå ut med viktig informasjon og å inkludere frivilligheten. Dette er viktig lærdom til en evt neste høy ankomst.

Med vennlig hilsen

Marte Kjerkol Brede

enhetsleder

[Kvalifiseringssenter for innvandrere - INN](#)

Trondheim kommune/ Tråanten tjelte

Telefon: 97023388 Sentralbord: 90022822